

6/5-14.30 uur

Retour
DG Bel

HEDEN

TER BESPREKING 6/5/2019 14:30U

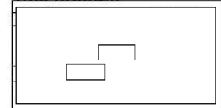
Aan

de staatssecretaris

[Handwritten signature]

Directoraat-generaal
Belastingdienst

Tellichttinnen

Datum

3 mei 2019

Notitienummer

2019-000075510

Auteur

Van

Hoofddirecteur Fiscale en
Juridische Zaken

Kopie aan

notitie

Notitie n.a.v. uitspraak Raad van State over
kinderopvangtoeslag

Aanleiding

De uitspraak van de Raad van State (RvS) van 24 april 2019¹ in een van de nog lopende CAF11 kinderopvangzaken en uw vragen daarover. Tevens zijn bijgevoegd de inmiddels door de heer Omtzigt gestelde Kamervragen over het door de Belastingdienst/Toeslagen (BD/T) doorprocederen tot de RvS in deze zaak en concept-antwoorden op deze vragen. Deze concept-antwoorden zijn uitdrukkelijk nog in bewerking.

De notitie is in dit stadium vooral beschrijvend van aard vanuit het perspectief van de Belastingdienst als uitvoerder van de bestaande wetgeving (zoals ingevuld in de jurisprudentie). Verdergaande opties als aanpassing van de wetgeving of een herbeoordeling van alle lopende en afgesloten zaken worden wel aangestipt, maar hieraan zijn zodanige consequenties verbonden dat uitwerking hiervan meer tijd vergt. Tevens zal dit dan in overleg moeten met het beleidsverantwoordelijke ministerie (SZW).

**SG LEEST
PARALLEL MEE**

Kern

- Er bestaat – ook in de CAF-zaken - pas recht op kinderopvangtoeslag indien aan alle daarvoor geldende eisen wordt voldaan. Dit geldt in het bijzonder voor de eis dat *alle* gemaakte kosten van de kinderopvang binnen relatief korte tijd nadat zij zijn gemaakt daadwerkelijk moeten zijn voldaan. Dit betaalvereiste werd in de rechtspraak van de RvS tot nu toe (zeer) strikt uitgelegd.
- In de voorliggende zaak is pas in een zeer laat stadium – tijdens de zitting bij de RvS - (volledige) duidelijkheid ontstaan over de gemaakte kosten en de betaalde vergoedingen. Omdat ook toen nog een beperkt verschil tussen de kosten en de betalingen resteerde, zag de BD/T – mede gezien de zeer strikte jurisprudentie tot op dat moment – onvoldoende ruimte voor een soepele(re) houding. Wel wordt erkend dat de afweging die tot een voor belanghebbende ongunstig besluit hebben geleid transparanter hadden gekund en breder hadden kunnen worden gedeeld. Inmiddels wordt gewerkt aan een intern proces waarin adequate en transparante afwegingen omtrent (hoger) beroep beter wordt geborgd.
- Ook in deze CAF11 zaak heeft de BD/T bij de stopzetting van de kinderopvangtoeslag en het afhandelen van het bezwaar daartegen procedurele steken laten vallen. Dit wordt in de procedure voor de RvS ook niet bestreden. De werkwijze van de BD/T rond de stopzetting van toeslagen is sinds medio 2016 aangepast (eveneens aan de orde in het rapport van de

?
Ladden heeft
ruimte voor
belid belofde...

¹ ECLI:NL:RVS:2019:1333; enkelvoudige Kamer.

⊕ bij een klein Δ
wel toehouwen!

Ombudsman hierover), wat ook al herhaaldelijk aan de Tweede Kamer is gemeld.

- In de uitspraak van 24 april 2019 heeft de RvS de eerdere (zeer) strikte rechtspraak over het betaalvereiste enigszins genuanceerd. Hierdoor ontstaat er iets meer ruimte voor een soepele(re) benadering door de Belastingdienst. Op de aangepaste lijn van de Raad van State kan ook een beroep worden gedaan in alle andere nog openstaande zaken over de kinderopvangtoeslag. Momenteel bekijken we nog wat dit betekent voor de andere lopende CAF11-zaken (ca. 20) en voor andere lopende kinderopvangtoeslagzaken.
- In kinderopvangzaken waarin de toeslagbeschikkingen inmiddels onherroepelijk vaststaan kan de aangepaste benadering van de RvS in beginsel niet meer worden toegepast. U heeft de mogelijkheid hierop beleidsmatig een uitzondering te maken.² Het laten doorwerken van nieuwe jurisprudentie naar afgesloten zaken is echter niet gebruikelijk. Op dit moment wordt in kaart gebracht wat de uitvoeringsconsequenties en de mogelijke uitstralingseffecten van een dergelijke uitzondering zouden zijn.
- Ons idee is om in te publiceren beleid nadere invulling te geven aan de wijze waarop de BD/T om zal gaan met de beleidsruimte die de RvS inmiddels biedt. Deze ruimte blijft evenwel beperkt en zal naar verwachting alleen in een beperkt aantal andere zaken soelaas bieden; voor een echt andere benadering van kinderopvangzaken is aanpassing van de wetgeving over het recht op kinderopvangtoeslag nodig.³ Bij e.e.a. zal ook het beleidsverantwoordelijke ministerie moeten worden betrokken.
- We zijn ten slotte voornemens om een taskforce in te stellen die een omvangrijke hoeveelheid interne instructies bij de BD/T gaat doorlopen op evt ongepubliceerd (maar wel wenselijk) beleid, zoals de praktijk rond het in bepaalde gevallen accepteren van betalingsregelingen tussen belanghebbende en gastouders / bemiddelingsbureau.

valt inmiddels wel te overwegen.
↳ graag z.s.m. notitie hierover.

graag ook z.s.m. notitie

Toelichting

Wettelijk kader

De hoogte van de kinderopvangtoeslag is afhankelijk van de draagkracht van de ouders en de kosten van de kinderopvang. Uitgaande van de door de RvS gevolgde uitleg van het wettelijke systeem geldt hierbij onder meer als voorwaarde dat *alle* verschuldigde kosten voor de kinderopvang daadwerkelijk ten tijde van die opvang of uiterlijk kort daarna worden voldaan. In sommige situaties is volgens de BD/T beperkt uitstel mogelijk.⁴ Bij niet-volledige betaling bestaat in het betreffende jaar in het geheel geen recht op kinderopvangtoeslag (ook niet voor een pro rata deel op basis van de wel betaalde kosten). Dit betaalvereiste wordt in de rechtspraak van de RvS tot dusver (zeer) strikt toegepast. Zo bestond in een uitspraak uit begin 2018 geen recht op kinderopvangtoeslag bij een niet-betaald bedrag van € 190 bij totale opvangkosten van € 17 062.⁵ Alleen bij afrondingsverschillen, zijnde kleine verschillen tussen de totale kosten van kinderopvang en de aantoonbaar betaalde kosten, kan er van uit worden gegaan dat alle kosten van kinderopvang zijn voldaan. In de jurisprudentie tot op heden gaat het dan om bedragen van € 48 (op een totaalbedrag aan kosten van € 5800) en € 36 (bij een totaalbedrag van € 9500) op jaarbasis.

} zou je ruimer kunnen gaan toepassen?

De bewijslast inzake de gemaakte kosten en de betaling ervan ligt bij de vraagouder. De BD/T kan verder de uitbetaling van voorschotten geheel of gedeeltelijk opschorten als redelijkerwijs kan worden vermoed dat het voorschot onterecht of tot een te hoog bedrag is verleend.

² Art. 5a, lid b, UR AWIR

³ De situatie van het niet volledig betalen van de kosten is ook onderdeel van het verbetertraject KOT van SZW, BD/T en Fin gezamenlijk; tot op heden lijkt SZW niet erg ontvankelijk over een proportionaliteitsbeginsel.

⁴ In beginsel geldt hierbij een betaaltermijn van twee maanden. Bij (tijdelijke) betalingsproblemen hanteert de BD/T een soepelere voldoeningstermijn, mits het tussen partijen overeengekomen uitstel tijdig aan de Belastingdienst is doorgegeven. Dit beleid is niet als zodanig gepubliceerd, maar wordt wel genoemd in de rechtspraak.

⁵ De RvS lijkt hierbij overigens strenger als de verstrekte voorschotten hoger zijn geweest dan de kosten.

Uitspraak Raad van State

In de voorliggende zaak is de uitbetaling van de kinderopvangtoeslag per 1 september 2014 stopgezet naar aanleiding van, onder meer, een gebrekkige administratie bij het gastouderbureau en aangesloten gastouders. In geschil waren de jaren 2013 en 2014. Voor het jaar 2013 speelde de meer algemene vraag wanneer er sprake is van "volledige betaling". Voor het jaar 2014 ging het meer specifiek om de vraag hoe dit vereiste moet worden toegepast in de situatie waarin de uitbetaling van de toeslag gedurende het jaar is stopgezet. Bij deze zaak is van belang dat belanghebbende tot in een vergevorderd stadium geen (volledige) duidelijkheid had gegeven over de kosten en betalingen en dat de BD/T, gezien de – harde maar – heldere rechtspraak, geen ruimte zag om belanghebbende eerder tegemoet te komen.⁶

Volledige betaling

Voor het jaar 2013 was in geschil of belanghebbende tijdig de volledige kosten had betaald. Hierbij lijkt de RvS zijn eerdere rechtspraak enigszins te nuanceren. Naast de hiervoor genoemde afrondingsverschillen kan er nu ook bij andere beperkte verschillen tussen de opvangkosten en de betaalde bedragen, van uit worden gegaan dat aan het betaalvereiste is voldaan. Bij een niet-betaald bedrag van € 115 was volgens de RvS sprake van "een dusdanig klein verschil dat gezien de omvang van en de regelmaat waarmee de betalingen maandelijks plaatsvonden en het feit dat maandelijks naar aanleiding van de factuur werd betaald, [belanghebbende] niet kan worden tegengeworpen dat de kosten van kinderopvang over 2013 niet zijn betaald".

Bewijslast en stopzetten toeslag

De beoordeling of alle kinderopvangkosten daadwerkelijk zijn betaald, vindt in beginsel plaats op jaarbasis (of de kortere periode dat daarin kinderopvang is genoten). In een uitspraak van 8 maart 2017 heeft de RvS hierop al een uitzondering gemaakt voor de gevallen waarin de Belastingdienst/Toeslagen bij de stopzetting van het voorschot niet de vereiste zorgvuldigheid heeft betracht en in strijd met de voor opschorting geldende regels heeft gehandeld. In een dergelijke situatie moet voor de periode vóór de stopzetting en voor de periode na de stopzetting afzonderlijk worden beoordeeld of is voldaan aan de voorwaarden voor kinderopvangtoeslag. In de periode vóór de stopzetting geldt dan onverkort de eis dat volledig moet zijn betaald.

In de uitspraak van 24 april 2019 komt de RvS tot het oordeel dat de BD/T (ook) in deze zaak niet de vereiste zorgvuldigheid heeft betracht bij het beëindigen van het voorschot. De BD/T had belanghebbende, onder meer, eerst in de gelegenheid moeten stellen de benodigde bewijsmiddelen te verstrekken, alvorens de toeslag te stoppen. In deze uitspraak overweegt de RvS verder expliciet dat het voor de beoordeling van het betaalvereiste in de periode na de stopzetting, voldoende is dat ten minste een substantieel deel van de kosten is betaald (in elk geval de eigen bijdrage).

In verweer werd de toepassing van de gesplitste periode door de BD/T ook niet bestreden. Vervolgens oordeelt de RvS feitelijk dat zowel in de periode vóór de stopzetting als in de periode erna aan het betaalvereiste is voldaan (wat nog wel in geschil was).

Op de zaak betrekking hebbende stukken

Volgens de uitspraak van de RvS heeft belanghebbende ook nog aangevoerd dat niet alle op de zaak betrekking hebbende stukken zijn verstrekt. De RvS komt aan een oordeel hierover niet toe; naar alle waarschijnlijkheid omdat belanghebbende al inhoudelijk geheel in het gelijk wordt gesteld. In deze zaak is onder meer een bepaalde CAF11 handreiking gemotiveerd niet verstrekt. Volgens

⁶ Ondanks dat de BD/T bij de stopzetting van de toeslagen en de verdere afhandeling daarvan procedurele steken had laten vallen, houdt belanghebbende de bewijslast dat aan de overige voorwaarden, zoals het betaalvereiste is voldaan. Belanghebbende was bij de rechtbank nog in het ongelijk gesteld – en de BD/T dus in het gelijk – omdat hiervoor onvoldoende gegevens waren aangedragen. Na de zitting bij de RvS zijn de toen aangedragen bewijsmiddelen nogmaals beoordeeld, maar zag de BD/T toch (net) onvoldoende ruimte om de zaak buiten de rechter om af te doen.

de Landsadvocaat is deze keuze goed verdedigbaar, hoewel er discussie mogelijk is in hoeverre dit past in "ruimhartig verstrekken".

Gevolgen voor werkwijze Belastingdienst/Toeslagen

Algemeen

Door de samenhang tussen de relevante wetsartikelen en de wijze waarop deze is ingevuld, is een systeem ontstaan waarbij alle kosten van de kinderopvang binnen een korte termijn daadwerkelijk moeten zijn betaald, en waarbij er geen ruimte is voor een pro rata benadering bij gedeeltelijke betaling. Uitgaande van de strikte invulling die de rechtspraak aan de regelgeving rond de kinderopvangtoeslag geeft, is er nog maar (zeer) weinig beleidsruimte voor de Belastingdienst. Met de uitspraak van 24 april 2019 lijkt de RvS de eerdere rechtspraak enigszins te nuanceren waardoor er iets meer ruimte zou ontstaan voor een soepele(re) benadering door de Belastingdienst. Op de aangepaste lijn van de RvS kan eventueel ook een beroep worden gedaan in alle andere nog openstaande zaken over de kinderopvangtoeslag.

De mogelijkheid tot een soepelere houding van de BD/T bij relatief kleine openstaande bedragen heeft als voordeel dat – iets - beter aan als onrechtvaardig ervaren uitkomsten van het huidige systeem kan worden tegemoetgekomen. Nadeel is dat dergelijk maatwerk, mede door de feitelijke criteria die de RvS heeft gesteld, voor de uitvoering lastig en bewerkelijk kan zijn en tot veel discussies aanleiding kan geven over de grenzen. Voorkomen moet worden dat een glijdende schaal ontstaat; zodoende luistert de invulling van "relatief kleine openstaande bedragen" nauw, ook om ongelijke behandeling te voorkomen. In elk geval is het ons inziens, gezien de aandacht voor de kinderopvangtoeslagzaken, wenselijk om algemeen geldend beleid te maken voor de toepassing van het betaalvereiste en dit te publiceren. Tevens kan in dit kader in algemene zin worden onderzocht welke beleidsmatige ruimte er nog zit in de toeslagregelgeving en of het wenselijk is die ruimte in te vullen. Het gaat dan om het in de uitvoering concretiseren van de – nog steeds - beperkte ruimte binnen de kaders die de RvS heeft gesteld; verdergaande versoepelingen lijken alleen mogelijk via aanpassing van de wetgeving.

We hebben ten slotte het voornemen een taskforce in te stellen die meer in algemene zin het interne Handboek⁷ van de BD/T gaat nalopen op eventueel te publiceren beleid. Te denken valt aan de gegroeide praktijk rond betalingsregelingen die tijdig aan de BD/T bekend zijn gemaakt.

Andere CAF11 zaken

Voor zover nu bekend, zitten er nog 10 andere CAF11-zaken in de beroepsfase en eveneens nog 10 in de bezwaarfase. Dit wordt nog gecheckt.

Op dit moment worden deze lopende zaken nagelopen om te bezien in hoeverre de uitspraak van de RvS van 24 april 2019 hiervoor relevant is. De eerste indruk is dat dit in elk geval in één zaak het geval is. Hier komen we binnen twee weken op terug.

In de kinderopvangzaken waarin de toeslagbeschikkingen inmiddels onherroepelijk vaststaan kan de aangepaste benadering van de RvS door de BD/T in beginsel niet meer worden toegepast. De staatssecretaris heeft echter de juridische mogelijkheid hierop beleidsmatig een uitzondering te maken, hoewel hier ten alle tijden terughoudend mee om moet worden gegaan. Op dit moment wordt in kaart gebracht wat de consequenties van een dergelijke uitzondering zouden zijn. Te denken valt hierbij aan de gevolgen voor de uitvoering en de precedentwerking naar andere (gevoelige) dossiers, ook buiten Toeslagen. De Ombudsman heeft inmiddels in een mail geïnformeerd of de uitspraak van de RvS voor ons aanleiding zal zijn om ook de vaststaande dossiers te gaan bekijken.

toch belijven
hose we dit
werkbaar kunnen
maken.

Σ. S. M. s.v.p.

ja

⁷ Dit is een lijvige verzameling teksten met werkinstructies waarvan een deel zou kunnen kwalificeren als – niet gepubliceerd - beleid. Daarnaast zijn er nog losse werkinstructies.

2019Z08903

(Ingezonden 30 april 2019)

Vragen van het lid Omtzigt (CDA) aan de staatssecretaris van Financiën over een ouder die tot de Raad van State moest doorprocederen om de kinderopvangtoeslag van 2013 en 2014 te krijgen, en nog lopende zaken van ouders

1. Heeft u kennisgenomen van de uitspraak van de Raad van State van 24 April 2019, waarin de Raad van State de besluiten van de Belastingdienst om de kinderopvangtoeslag stop te zetten en op nul te zetten voor 2013 en 2014 vernietigt, de ouder de facto kinderopvangtoeslag toekent over die jaren, de ouder immateriële schadevergoeding toekent en de Belastingdienst veroordeelt tot het betalen van griffierecht en proceskosten? 1)

Antwoord

Ja.

2. Hoe beoordeelt u het feit dat in deze CAF 11-zaak, waarover zo vaak gesproken is en waarover toegezegd is opnieuw naar de dossiers te kijken, deze ouder helemaal tot de Raad van State diende te procederen, tegen nota bene de landsadvocaat, om kinderopvangtoeslag te krijgen?

Antwoord

De uitvoering van de regeling inzake de kinderopvangtoeslag is opgedragen aan de Belastingdienst/Toeslagen. De Belastingdienst/Toeslagen is belast met het toekennen, uitbetalen en terugvorderen van de kinderopvangtoeslag. De Belastingdienst is daarbij gehouden aan wet- en regelgeving, beleid en jurisprudentie. Het staat de Belastingdienst/Toeslagen niet vrij om daar naar willekeur van af te wijken.

De juridische beoordeling kan soms knap ingewikkeld zijn. Dat blijkt ook uit deze zaak. De rechtbank oordeelde voor beide in geschil zijnde jaren in het voordeel van de Belastingdienst/Toeslagen. In uitspraak op het hoger beroep door belanghebbende tegen de rechtbankuitspraak gaf de Raad van State het gelijk voor beide jaren aan belanghebbende. De Raad van State introduceert daartoe twee nieuwe rechtsregels. Namelijk ten eerste dat een verschil tussen de totale kosten en de betaalde kosten dusdanig klein kan zijn dat het niet in de weg staat aan het recht op kinderopvangtoeslag. Daarbij is nog van belang de omvang van en de regelmaat waarmee de betalingen maandelijks plaatsvonden en het feit dat maandelijks naar aanleiding van de factuur werd betaald. Op de tweede plaats dat onder omstandigheden evenmin in de weg staat aan het recht op kinderopvangtoeslag het niet volledig betalen van de kosten van kinderopvang ten gevolge van het stopzetten van de voorschotten.

De uitkomst in deze zaak acht ik overigens alleszins redelijk. De Belastingdienst past de nieuwe jurisprudentie zoals gebruikelijk toe vanaf datum uitspraak (24 april 2019) op alle niet nog niet onherroepelijk vaststaande beschikkingen en toekomstige gevallen.

3. Is het u ook opgevallen dat deze zaak behandeld is op 9 oktober 2018 (toen hierover meerdere Kamervragen gesteld waren) en de Belastingdienst bij de behandeling toezegde om over 2013 nog een keer naar de bankafschriften te kijken, en als daaruit zou blijken dat voldoende is betaald, consequenties te trekken? Herinnert u zich dat de staatsraad concludeerde dat dat binnen twee

weken kan en dat de Belastingdienst vanwege een relatief klein verschil persisteert in volledige afwijzing van de hele kinderopvangtoeslag over 2013?

Antwoord

Uit de uitspraak van de Raad van State blijkt dat de zaak ter zitting is behandeld op 9 oktober 2018. Met name over het jaar 2013 was de rechter kritisch omdat uit bankafschriften uit het dossier zou blijken dat de facturen wel waren voldaan en er dus wel een recht op toeslag zou bestaan. Over het jaar 2013 had de Belastingdienst/Toeslagen een verschil geconstateerd van tussen de € 115 en € 215, afhankelijk welke overzichten als uitgangspunt werden genomen. Ter zitting is door de Landsadvocaat aan de rechter voorgesteld dat de Belastingdienst/Toeslagen nog eens naar de bankafschriften kijkt en beoordeelt of de berekening van de rechter dat daaruit blijkt dat voldoende is betaald juist is en de rechter daarover binnen twee weken te berichten. Dit is gebeurd en vervolgens heeft de Landsadvocaat tijdig aan de rechter laten weten dat er een verschil blijft van € 115. Gelet op de toenmalige stand van de jurisprudentie leidde een dergelijk verschil tot de constatering dat er geen recht op kinderopvangtoeslag bestaat. De jurisprudentie stond destijds alleen een afrondingsverschil toe, zoals de Raad van State ook zelf in haar uitspraak aanhaalt. In de uitspraak van 24 april 2019 komt de Raad van State, zoals in het antwoord op vraag twee toegelicht, met een ander rechtsregel.

4. Hoe beoordeelt u de houding van de Belastingdienst en van de landsadvocaat in deze zaak?

Antwoord

De Belastingdienst/Toeslagen heeft samen met de Landsadvocaat in het hoger beroep bij de Raad van State geopereerd conform de stand van de jurisprudentie. Ik verwijs in dit verband ook naar de antwoorden op de vragen twee en drie.

5. Heeft de Belastingdienst begrepen wat de Ombudsman bedoelde met de titel 'geen powerplay, maar fairplay' in zijn vernietigende rapport 2) dat hij over deze zaak schreef in 2017?

Antwoord

Ik heb geen aanleiding te veronderstellen dat de Belastingdienst/Toeslagen samen met Landsadvocaat niet behoorlijk heeft geopereerd. Ik verwijs in dit verband ook naar de antwoorden op de vragen twee, drie en vier.

6. Herinnert u zich de volgende aanbeveling uit het rapport van de Ombudsman en heeft de Belastingdienst deze netjes uitgevoerd:

"Toeslagen heeft een groot aantal gezinnen door zijn onevenredig harde aanpak in financiële problemen gebracht en hun vertrouwen geschonden. Het is aan Toeslagen om het geschonden vertrouwen te herstellen. De Nationale ombudsman beveelt Toeslagen aan om de vraagouders die overlast hebben ondervonden door de aanpak van Toeslagen excuses aan te bieden en een tegemoetkoming te bieden voor het aangedane leed?"

Antwoord

Ja/PM

7. Kunt u de conclusies en aanbevelingen van de Ombudsman een voor een nalopen en aangeven of u van mening bent dat er voldoende uitvoering aan gegeven is?

Antwoord

De Nationale ombudsman heeft op 7 augustus 2017 het rapport "Geen powerplay maar fair play" uitgebracht over de CAF-11 zaak, waarin op basis van twee conclusies vier aanbevelingen worden gedaan. Kort gezegd concludeert de Nationale ombudsman dat Toeslagen bij het opsporen en bestrijden van misbruik het burgerperspectief uit het oog heeft verloren daarnaast wordt Toeslagen de trage behandeling van de bezwaarschriften verweten.

De Nationale ombudsman beveelt Toeslagen aan om:

1: voortaan - als hij de rechtmatigheid van een lopende kinderopvangtoeslag wil onderzoeken en de lopende toeslag wil opschorten of beëindigen - de procedure te volgen zoals de wetgever deze voor ogen had en ook overigens te voldoen aan het behoorlijkheidsvereiste van 'fair play'.

2: als deze een toeslag(aanvraag) afwijst of beëindigt omdat de aanvrager onvoldoende gegevens of bewijsstukken heeft aangeleverd - in de beschikking duidelijk aan te geven welke informatie en / of bewijsstukken ontbreken of niet voldoen aan de eisen.

3: de vraagouders die overlast hebben ondervonden door de aanpak van Toeslagen excuses aan te bieden en een tegemoetkoming te bieden voor het aangedane leed.

4: de voorheen afgewezen bezwaarschriften en de lopende beroepszaken binnen een termijn van drie maanden ambtshalve te toetsen aan de uitspraak van de Raad van State d.d. 8 maart 2017. In die uitspraak oordeelde de Raad van State dat Toeslagen bij de beëindiging van het kinderopvangtoeslag-voorschot niet de vereiste zorgvuldigheid in acht heeft genomen en in strijd met de voor opschorting geldende regels heeft gehandeld. Deze aanbeveling geldt alleen voor de dossiers waarin betrokkenen voldaan hebben aan hun informatieplicht en alle benodigde gegevens en bewijsstukken aan Toeslagen hebben verstrekt. De Nationale ombudsman verzoekt Toeslagen om hem over drie maanden te informeren over de voortgang en de uitkomsten van deze herbeoordeling.

Toeslagen stopt een toeslag niet meer lopende een onderzoek naar de rechtmatigheid van de aangevraagde toeslag. Pas als uit het onderzoek blijkt dat er geen recht bestaat, wordt de toeslag gestopt. Wel kan, indien noodzakelijk geacht, de uitbetaling van het voorschot tijdelijk worden opgeschort. In de communicatie naar de aanvragers wordt duidelijker aangegeven waarom er geen recht op de toeslag bestaat. Wanneer de reden ligt in het niet overleggen van alle benodigde stukken, wordt duidelijker aangegeven welke stukken ontbreken of niet voldoen. Er zijn excuses gemaakt aan de gedupeerde ouders.

Toeslagen stelt zich coulant op waar het gaat om de termijn waarbinnen de opvangkosten moeten zijn voldaan. Toeslagen betracht coulance bij het treffen van een betalingsregeling. Dit betekent dat een aanvrager eerder in aanmerking komt voor een betalingsregeling waarbij rekening wordt gehouden met de persoonlijke draagkracht, wat leidt tot een lager te betalen maandbedrag.

Na herbeoordeling van alle dossiers is gebleken dat ongeveer (100 PM Controleren) ouders over 2014 (geheel of gedeeltelijk) recht hebben op kinderopvangtoeslag. Een aanvrager die van mening is dat bij hem de uitspraak van de Raad van State van 8 maart 2017 niet of niet juist is toegepast kan zich bij de Belastingdienst/Toeslagen melden. Het dossier wordt dan opnieuw beoordeeld.

8. Hoeveel kosten heeft de Belastingdienst gemaakt in alleen al deze zaak (onder andere eigen kosten, kosten eigen advocaat, kosten landsadvocaat)?

Antwoord

Ik heb dat laatstelijk in mijn brief van 29 maart 2019 aan uw Kamer gedaan over de kosten tot februari 2019 in de CAF 11 zaken. Het gaat om het totaal van inzet van de Landsadvocaat bij de verschillende afgesloten en nog lopende bestuursrechtelijke procedures, de lopende procedure rondom de civiele schadeclaim en algemene advisering in het kader van CAF 11. De in de brief genoemde kosten zijn € 282.000. Dit is afgerond op duizenden euro's en omvat honoraria, kantoorkosten, verschotten en BTW.

9. Kunt u aangeven hoe u aankijkt tegen de zaken die nog lopen in de CAF 11-zaak en hoe u ervoor gaat zorgen dat ouders niet onnodig rechtszaken tegen de overheid moeten blijven voeren?

Antwoord

De Belastingdienst/Toeslagen past de nieuwe jurisprudentie zoals gebruikelijk toe vanaf datum uitspraak (24 april 2019) op alle niet nog niet onherroepelijk vaststaande beschikkingen en toekomstige beschikkingen, en dus ook op de nog lopende zaken in CAF 11.

Het kan altijd voorkomen dat de Raad van State tot een ander oordeel komt dan de rechtbank of Belastingdienst/Toeslagen. Dat betekent niet dat er onnodig is geprocedeerd.

10. Ziet u aanleiding om zaken van ouders die niet hebben doorgeprocedeerd tot de Raad van State en nog lopende zaken opnieuw te bestuderen en te beoordelen?

Antwoord

De Belastingdienst past de nieuwe jurisprudentie zoals gebruikelijk toe vanaf datum uitspraak (24 april 2019) op alle nog niet onherroepelijk vaststaande beschikkingen. Het is een algemene rechtsregel dat naar aanleiding van nieuwe jurisprudentie op onherroepelijk vaststaande beschikkingen niet wordt teruggekomen, omdat de nieuwe jurisprudentie geldt vanaf moment van uitspraak.

PM Zie ook notitie.

1 gemidd. afw. als..

11. Hoe vaak is in de CAF 11-zaak iemand (vraagouder, gastouder of bureau) veroordeeld?

Antwoord

PM TOESLAGEN

12. Hoe vaak heeft de rechter de Belastingdienst (gedeeltelijk) in het ongelijk gesteld in CAF 11-zaken?

Antwoord

PM TOESLAGEN

13. Gaat u persoonlijk om de tafel zitten met de ouders die jarenlang hebben moeten wachten en daardoor niet veel vertrouwen hebben in de Belastingdienst/Toeslagen en/of de landsadvocaat? Zo ja, wanneer?

14. Mogen de ouders iemand meenemen die hen kan bijstaan?

Antwoord op de vragen 13 en 14

In het debat van 21 maart 2019 met uw Kamer heb ik aangegeven dat ik samen met de directeur Toeslagen

contact laat opnemen met de ouders om het gesprek aan te gaan. Ik heb daar aangegeven dat ik mij in het gesprek met de ouders niet ga uitlaten over een eventueel juridisch geschil. Dat hoort thuis in de rechtszaal. Het gesprek heeft wat mij betreft echt het doel om het onbegrip dat nog bij de ouders leeft te helpen oplossen. Inmiddels staat het gesprek met de eerste groep ouders gepland op 15 mei aanstaande.

15. Herinnert u zich dat u in het debat op 21 maart 2019 3 het volgende heeft gezegd: "In ieder geval trof

de dienst bij het gastouderbureau blijkbaar een hoop gevallen aan, waarschijnlijk van gastouders die ervoor werkten, waarin de papieren niet in orde waren, waarin uren werden gedeclareerd die er niet waren en nepfacturen werden geschreven. Er waren overzichtsdingen. Er was echt veel aan de hand. Dat is geen lichtzinnig moment geweest. Op dat moment besluit zo'n team: hier lijkt er sprake van een facilitator. Dit is geen individueel geval dat vragen oproept, maar hier lijkt erop dat iemand, een bureau, echt bezig is om dingen te organiseren"? 3)

Antwoord

Ja.

16. Kunt u de uitspraken in de vorige paragraaf helder en een voor een onderbouwen?

Antwoord

De onderbouwing voor mijn hiervoor aangehaalde opmerkingen in het debat is te vinden in mijn brief aan uw Kamer van 11 oktober 2018. Daar heb ik het volgende opgemerkt:

"De zaak is onderdeel van het project CAF 11; een project van Toeslagen dat zich richt op een specifiek gastouderbureau en de daarbij aangesloten gastouders. Dit project werd uitgevoerd door het Combiteam Aanpak Facilitators (CAF) van de Belastingdienst, dat tot doel heeft fraude, gepleegd door facilitators, gestructureerd en zichtbaar in kaart brengen, aan te pakken en te voorkomen.

Het project startte in 2013 na signalen van de GGD. Het CAF-11 team deed naar aanleiding van deze signalen onderzoek. De bevindingen uit dit onderzoek waren reden voor verdere controle. Begin 2014 vonden er daarom controlebezoeken plaats bij ongeveer 20 gastouders en bij het gastouderbureau. Geconstateerd werd dat de administratie van de onderzochte gastouders en het gastouderbureau op veel punten inderdaad niet klopte."

17. Kunt u deze vragen zorgvuldig beantwoorden en wel voordat u het eerste gesprek met de ouders aangaat?

Antwoord

Ik probeer Kamervragen altijd zo zorgvuldig mogelijk te beantwoorden. De vragen zijn zo spoedig mogelijk beantwoord.

1) Uitspraak 201710375/1/A2, zie <https://www.raadvanstate.nl/@115017/201710375-1-a2/>

2) Zie

<https://www.nationaleombudsman.nl/nieuws/onderzoeken/2017095-belastingdienst-treft-232-gezinnen-met-onevenredig-harde-actie>

3) Debat over het evaluatierapport over het onterecht terugvorderen van kinderopvangtoeslagen, Handeling 2018-2019, nr. 65 item 9

Parafenoverzicht

Werkmap

Onderwerp: DGBD 75510 Notitie n.a.v. uitspraak RvS kinderopvangtoeslag

Nummer: 2019-0000010329

Algemeen taakverzoek: BDG: advies aan de dg om te parafieren. TVO 3/5

Document: Notitie n.a.v. uitspraak Raad van State over kinderopvangtoeslag (2019-0000075510)

Naam	Datum en Tijd	Inbox
Uijlenbroek, JJM ( ) (MT)	03-05-2019, 13:21	DGBD Paraferen
( ) (BEDRIJF)	03-05-2019, 12:42	DGBD/C&F KOP Paraferen
Blieck, J ( ) de (MT)	03-05-2019, 11:34	DGBD/MT FJZ Paraferen
( ) (BJZ/JZ)	03-05-2019, 11:33	DJZ Paraferen
( ) (COMM)	03-05-2019, 10:55	COMM voor DGBEL Paraferen
( ) (MT)	03-05-2019, 10:41	DGBD/UHB Paraferen
( ) (LKB)	03-05-2019, 10:26	DGBD/FJZ Paraferen